

Információs műveltség 2.0: átverés vagy letisztult diskurzus?

ŠPIRANEC, Sonja – BANEK ZORICA, Mihaela

*Sonja Špiranec és Mihaela Banek Zorica „Information Literacy 2.0: hype or discourse refinement?” című tanulmányát (Journal of Documentation, 66. vol. 2010. 1. no. 140–153. p.) Koltay Tibor tömörítette.**

Az információs műveltség (IM) számos diszciplína diskurzusának és terminológiai rendszerének vált részévé, gyakorlati alkalmazásai pedig világszerte fontos szegmensét képezik számos kezdeményezésnek, projektnek és stratégiának.

Mielőtt jelenlegi, fontos pozícióját elérte volna, az IM hosszan tartó fejlődési folyamaton ment át úgy az elméleti háttér, mint az alkalmazások megértése terén, ráadásul ezt a folyamatot számos terminológiai és fogalmi ellentmondás jellemezte. A könyvtári felhasználóképzésből mindenestre csak akkor lett információs műveltség és csak azután kezdett mozgalommá fejlődni, amikor a Web világszerte elérhetővé vált.

Az IM fogalma igen sokrétű, és számos definíciója van, azonban egyre inkább kitapintható az a mag, amely a meghatározásokra fokozódó mértékben jellemző konvergencia nyomán létrejött.

Miután jó néhány éve azonosítható volt ez a konvergencia, továbbá általánosan elterjedtek a Web 2.0-s alkalmazások és szolgáltatások, itt az ideje, hogy újra megvizsgáljuk az alapkérdéseket és végiggondoljuk, hogy szükséges-e az elméletnek és a terminológiának egy olyan változása, amely az eddiginél adekvátabb módon írja le ezt az új környezetet, a hozzá kapcsolódó tevékenységeket és kompetenciákat.

* Az olvasóra bizzuk, hogy a cikk egyes megállapításaival milyen mértékben ért egyet, hogy valóban letisztult könyvtári és pedagógiai diskurzust vagy netán továbbra is átverést, vagy enyhébb esetben naivitást, netán divatok kritikátlan követését látja-e benne. Bizonyára nem véletlen, hogy az írás a *Speculations in Documentation* rovatban jelent meg, jelezve, hogy elméleti töprengések eredményét tükrözi. (A Szerk.)

Az információs műveltség fogalmának anatómiája

Az információs műveltséget és főbb jellemzőit mindig is befolyásolta és meghatározta az aktuális információs környezet. Maga a fogalom részben azért jelent meg, mert az információ, az információforrások és az információs struktúrák egyre heterogénebbek és összetettebbek lettek. Bár a könyvtári felhasználóképzésben gyökerezik, az IM fokozatosan elkülönült tőle, egyúttal egyre több különbséget mutatva például azzal, hogy az eszközökre és használatuk módszerére való összpontosítás helyett a fogalmak és a problémák felé fordul, vagy hogy az elszigetelt oktatás helyett a tanár-könyvtáros viszonyra figyel. Általánosságban véve az IM fogalmának értelmezése az eszköztudás elsajátításától az eltérő és különböző kompetenciák oktatása felé halad. Ugyanakkor továbbra is fontos, hogy ez a fogalom eredetileg erősen az eszközök jellemzőire koncentrált, ami azt eredményezte, hogy az információs műveltség és a felhasználóképzés között szoros kapcsolat és hasonlóság volt. A különböző információforrások összetettségének növekedésével aztán egyre nyilvánvalóbb lett annak szükségessége, hogy az értékelést, a kritikai tudatosságot és a kiválasztást hangsúlyozva megjelenjen az információs műveltség.

Az IM fókuszában bekövetkezett különböző elmozdulások ellenére nem következtek be fogalmi átalakulások, mivel a felhasználó továbbra is fogyasztó, tehát az információ passzív befogadója maradt.

Egyes új tanulásmódszerek, mint pl. a konstruktívizmus érveket hoztak arra, hogy az információs műveltséget bevigyük az osztálytermekbe. Ezek szerint az új elméletek szerint az oktatás nem információ- és tudásátadás, hanem olyan folyamat, amely magában foglalja az alkotást, a reflexiót és a kritikai tudatosságot. Ennélfogva az információval való, értelemmel bíró interakció minden korábbinál nagyobb fontosságot kapott. A konkrétumok szintjén pedig számos kutatás bizonyította, hogy az iskolai előmen-

tel és a tanulás az információhoz való hozzáférés, az információ értékelése, szintetizálása, kommunikálása és etikus használata kompetenciáitól függ. Ez a kölcsönösség még inkább nyilvánvalóvá vált, amikor a tanulási folyamat építőkövei, az oktatás erőforrásai és technológiai körében lényeges változás indult meg. Az elektronikus információ bekerülése és kiterjedt használata a pedagógiában, amelyet a módszertani pluralizmus, a vitakészség, az autonómia, a cseppfolyós jelleg és hozzáférhetőség jellemez a hagyományos, papíralapú forrásokat jellemző egyediséggel, megbízhatósággal, hitelességgel és ellenőrzéssel szemben, tehát az információs műveltségi kompetenciák szükségessége a tanulási folyamatban kétségtelenné vált.

Azok a változások, amelyek az információ és az információforrások természetében a virtuálissá válás és a digitalizálás hatására bekövetkeztek, oktatási felhasználásukra is befolyással vannak. Mindazonáltal az információs műveltség fogalmi bázisa a felhasználók vonatkozásában és az információs folyamatok dinamikája tekintetében ugyanaz marad, miközben a közelmúltban egy új környezet jött létre. Ez a környezet egészen más, mint a korábbi. Nagymértékben a felhasználóra koncentrált és a részvételen alapuló megközelítések jelentek meg benne. A felhasználók az információ előállítói lettek, akik befolyásolják a rendszerek és szolgáltatások összetételét és kialakítását. Emellett teljesen új típusú információforrások, az információszerzési szokások új modelljei, valamint a felhasználói elvárások új aspektusai jöttek létre. A kérdés tehát az, hogy ezek között a megváltozott körülmények között változatlan maradhat-e az információs műveltség.

Az „Információs Műveltség 2.0” elnevezés használatának indokai

A tanulás és az információs műveltség közötti összefüggés alakította az utóbbi definícióit, amelyek többsége kompetenciák sorát szabja

meg. Ezek aztán szabványoknak és mutatóknak feleltethetők meg, a gyakorlat számára lehetővé téve, hogy az IM jellemzőit eredményesen integráljuk a tantervekben meghatározott képzési célokba. Ez a megközelítés természetes, ráadásul szükséges ahhoz, hogy az információs műveltséget a formális tanulás-oktatás programjaiba és tanterveibe integráljuk. Ezeknek a törekvéseknek viszont az a hátulütője, hogy az információs műveltség egy olyan, korlátozott felfogását képviselik, amely azt semleges, a meghatározott szakterületi, társadalmi, politikai és történeti háttér nélküli folyamatként kezeli.

Ennek a szemléletnek a kritikussai viszont az információs műveltséget egyrészt társadalmi-technikai gyakorlatként közelítik meg, másrészt kimondják, hogy szabványai nem kompatibilisek azzal a felfogással, amely társas konstrukcióként közelíti meg folyamatait, tehát abból indulnak ki, hogy a tanulás nem egy személy és a tudásanyag közötti interakció, hanem emberek között és közösségekben zajlik.

További kritikák olvashatók az olyan szabványok használatával kapcsolatban, mint az ACRL széles körben használt készség-listája.¹ Ezek használata ugyanis nagymértékben elszigetelt egységekre redukálja a kompetenciák és a tudás összetett szerkezetét. Olyan kritikák is megjelennek, melyek szerint a szabványokhoz való ragaszkodás kontextusától és a pedagógiai elméletekhez fűződő kapcsolataitól fosztja meg az információs műveltséget, adminisztrációvá fokozva le azt.

Az IM elszigetelt készségekként való meghatározásával szemben sokan felismerték, hogy a megértés, a jelentés és a kontextus középponti kérdés, továbbá, hogy az információ és a tudás létrehozása és elosztása társadalmi szintű folyamat, ezért hatékony megközelítésük elsődlegesen azoknak a társadalmi összefüggéseknek a vizsgálatán keresztül történhet, amelyeknek szerepet kell játszaniuk az információs műveltséghez fűződő fogalomalkotásban. Mindez ahhoz vezetett, hogy az információs műveltséget olyan társadalmi-technikai gyakorlattal azonosítjuk, amelyben alapvető jelentősége van az

információ és a technikai tárgyak használata társadalmi, ideológiai és fizikai kontextusainak. Ilyen módon az IM csoportok és közösségek tevékenységében gyökeredzik, továbbá közösségek gyakorolják, a megfelelő technológiákat alkalmazva.

Olof Sundin az IM oktatásának és ezzel magának az információs műveltségnek négy fő megközelítését azonosította. A *forrás alapú* megközelítés az információforrásokra koncentrál és kiindulópontja nem a felhasználó, hanem az információs rendszer. A *magatartás alapú* megközelítés fókusza ugyanott van, azonban leírja az információszerzési szokások olyan általánosított struktúráit, amelyeket a felhasználók különböző helyzetekben és szituációkban és kontextusokban alkalmazni tudnak. A konstruktivista alapon álló *folyamat központú* megközelítés az információszerzés különböző aspektusait a felhasználó perspektívájából mutatja, arra koncentrálva, hogy miként élnek meg azt a felhasználók, és miként hoznak létre jelentéseket. A *kommunikációs* megközelítés az információs folyamatok társadalmi és kommunikatív vonatkozásait hangsúlyozza, figyelembe véve azokat a kontextusokat, amelyekben zajlanak. Ezzel a megközelítéssel fokozott hangsúlyt kap a kognitív autoritás (szakmai hozzáértés, tekintély, befolyás), a források értékelése és a társas navigáció (egymás ajánlásainak követése) fontossága közötti kapcsolat. Középpontjában az a felismerés áll, hogy mennyire fontos az információ létrehozásának, közvetítésének és fogyasztásának társadalmi-technikai feltételeinek tudatos ismerete.²

Az információs műveltség jelenleg a kommunikációs fázis kezdeténél tart.

Számos érv támasztja alá, hogy *Információs Műveltség 2.0* (IM 2.0) néven új fogalmat vezessünk be.

Első látásra azt gondolhatnánk, hogy az IM 2.0 lényege az, hogy Web 2.0-s technológiákat használunk az információs műveltség oktatására úgy a tartalom hordozójaként, mint oktatási módszerként. Egy átfogóbb megközelítés viszont arra sarkall bennünket, hogy ezen túllépve megújítsuk az információs műveltség középponti

fogalmait, és újragondoljuk filozófiáját.

Az IM 2.0 indokltsága mellett joggal meg is kérdőjelezhetjük ezt az új fogalmat, sőt el is utasíthatjuk, mint átverést, mivel számos jelenségre úgy tekinthetünk, mint ami marketing okokból kapta meg a 2.0 verziószámot. Mindazonáltal, az IM 2.0 esetében az érvelés a kifejezés fogalmi bázisára vonatkozik. Ha ugyanis az információ és a tanulás világa is változik, továbbá az információs műveltség összefüggésben áll a tanulási és az információs környezettel, elkerülhetetlen, hogy újrastrukturáljuk, felfrissítsük és kiterjeszszük az információs műveltségre vonatkozó nézeteinket és ezt a változást a 2.0 verziószámmal ki is fejezzük.

Az újrafogalmazott IM tükrözi a Web 2.0 hatására létrejött új társadalmi viszonyokat és társadalmi-technikai konfigurációkat, továbbá figyelembe veszi azokat a társadalmi, ideológiai és fizikai kontextusokat, amelyek az információs és technológiai termékek használatát meghatározzák. Az IM 2.0 részvételen alapuló filozófiájának része az a gondolat, hogy az információ és a létrehozói nem egymástól elkülönült entitások, valamit az is, hogy az információs műveltség emberek közötti interakciót jelent és az embereknek a mások által létrehozott szövegeihez való kapcsolódását feltételezi.

További lényeges szempontja az IM 2.0-nak annak a Könyvtár 2.0 fogalommal való kompatibilitása. Az utóbbi az IM 2.0-nak nem az egyetlen pillére, viszont annak is eszköze, hogy meghaladjuk számos kritikus aspektusát. A Könyvtár 2.0 nem azonos azzal a könyvtári szolgáltatással, amelyet ma ismerünk. Korunk felhasználói igényeinek megfelelően működik és fő célja, hogy a visszacsatolásra és részvételre ösztönözze a felhasználói közösségeket. Mindazonáltal fontos, hogy hangsúlyozzuk: az IM 2.0 csak kiegészíti az információs műveltség gyakorlatát, ahogy a Könyvtár 2.0 sem a könyvtárak meglévő funkcionalitásának tagadását és felülírását jelenti.

A Könyvtár 2.0 dialógusok mátrixaként fogható fel, szemben a hagyományos könyvtár monológjainak gyűjteményével. Ahelyett, hogy rendszereket hoznának létre felhasználóik számára,

a könyvtárosok lehetővé teszik, hogy a felhasználók maguk teremtsék meg ezeket. Ez jelenti a legnagyobb elmozdulást, mivel a könyvtárak nemcsak katalógusaikhoz engednek hozzáférést, hanem azok ellenőrzéséhez is hozzáférést biztosítanak. A Könyvtár 2.0 azt követeli meg, hogy a könyvtárak kevésbé a biztonságos nyilvántartó rendszerekre koncentráljanak, hanem inkább az információk együttműködésen alapuló felfedezését szolgáló eszközökre. Annak a szakmának, amely az ellenőrzés és előreláthatóság kultúráját ápolta, fel kell karolnia a kétértelműség kezelésének eszméjét, és el kell fogadnia a szolgáltatással való visszaélés kockázatát.

Ezeknek a kockázatoknak egy része csökkenthető az IM 2.0 segítségével, amely az információ előállításának elemzésére, a különböző kontextusok felismerésére, valamint az új információs világ fogalmi térképeire összpontosít.

Az információs műveltség meghatározásának másik fontos aspektusa a fogalom elhelyezése a „21. századi írástudások”, mindenekelőtt, a digitális műveltség (digitális írástudás) kontextusában.

A digitális műveltség magában foglalja az összes többi műveltséget. Lényege a különböző digitális forrásokból származó információk megértésének és használatának a képessége. A Web 2.0 megjelenése óta úgy tűnik, hogy az információs műveltség átfedésben van, sőt összeolvad a digitális műveltséggel, mivel a digitális forrásokból származó információkra koncentrálnak. Az IM 2.0 azonban az információs termékek kontinuumát kívánja átfogni, legyenek azok szóbeli, nyomtatott és digitális formában.

Az információs műveltség számos foglalkozás (tanárok, könyvtárosok) és a munkahelyek szakmai kultúrájába is beépült. Ilyen módon az IM 2.0 a meglévő struktúrákra és szakmai gyakorlatra épül, viszont fókusza változhat, továbbá új aspektusokkal bővíthet a Web 2.0 hatására.

Mivel kapcsolódik a Könyvtár 2.0 eszméjéhez és magába foglalja annak társadalmi-technikai vonatkozásait, az IM 2.0 teljességgel kompatibilis az újabb keletű elméleti keretrendszerekkel. Mindazonáltal teljes kifejtése, valamint az infor-

mációs műveltségi programok és tevékenységek az eddigtől jelentősen eltérő gyakorlattá való alakítása még várat magára.

Információs Műveltség 2.0: a változás meghatározása

Az IM 2.0 az információs műveltség részhalmaza. Ahogyan korábbi okfejtésünkben is kiderült, a paradigmaváltozások az információ világában és az oktatás szemléletmódjában bekövetkezett új fejleményeket tükrözik. Kérdés azonban, hogy milyen formában képzelhető el ennek a valós életben, az információs műveltségi programokban és oktatásban történő kifejeződése. Az is tisztázandó, hogy melyek az IM 2.0 elméleti fogalmainak gyakorlatba történő átültetésének lehetőségei.

A Web 2.0 hatására megváltozóban van az információsan művelt egyén és közösség jelentése. Ennek első szempontja a tekintély határainak elmosódása. Ezzel kapcsolatban *Kimmo Tuominen*³ az információs kontextusok eróziójáról beszél. Ez az erózió nem a Web 2.0-vel kezdődött, hanem sokkal korábban, és először akkor vált nyilvánvalóvá, amikor megjelent az első webes dokumentum, amelynek nem volt azonosítható szerzője vagy nem tüntették fel eredetét. Mindez természetes módon következett be az elektronikus környezet térnyerésével. A nyomtatott kultúra korszakában az információs kontextus alapja a szöveg állandósága, egysége és szerzőjének azonosíthatósága volt, ami biztosította állandóságát. A Web megjelenése már aláásta ezt a stabilitást azzal, hogy a digitális információ könnyen változtathatóvá, másolhatóvá és többszörözhetővé vált. A Web 2.0, amely az együttműködést és a több forrásból összekombinált mashupokat hirdető filozófiájával megmásíthatatlanul véget vetett az információs kontextus stabilitásának azzal, hogy lapos (alacsony hierarchia-szintű) és cseppfolyós információs terek jöttek létre.

Mindez arra a következtetésre indít bennünket,

hogy az információs műveltség fókuszában annak kell állnia, hogy kritikai véleményt alkossunk az információ társadalmi gyökereiről és azoknak a társadalmi gyakorlat különböző formáiban játszott szerepéről. Minden esetben, amikor bármely információt, információforrást, vagy az információval kapcsolatos döntéshozatalt értékelünk, döntésünknek a tág értelemben vett kritikai távlatot is magában kell foglalnia az adott információ háttérében ható társadalmi, politikai és gazdasági ideológia tekintetében, figyelembe véve azokat az értékeket és perspektívákat, amelyek információ és tudás létrehozásában mindig is jelen vannak. Az IM 2.0 fő vonása az információ létrejöttéhez kötődő kontextusok azonosítása és elemzése, az információs kontextusok felismerése, a fellelt információ autoritásának, hitelességének és pontosságának meghatározása.

A fogalom alapos újragondolása szükségessé teszi, hogy megalkossuk az új információs világ fogalmi térképeit, hangsúlyozva a többretegű és egymással átfedésben álló információs terek ésszerű és ésszerűtlen vonásainak azonosítását és interpretációját. Az információs termékek különböző információs korokból (a szóbeliség, a nyomtatás kora és a digitális kor) eredeztethető rétegei egymásba fonódnak és változóak, ráadásul egyidejűleg használjuk őket. A felhasználóknak tudniuk kell ezekről az együtt létező világokról, és meg kell ismerniük fogalmaikat annak érdekében, hogy bánni tudjanak velük, és párhuzamosan tudják őket használni.

Az IM 2.0 másik markáns vonása, hogy nagyobb mértékben próbálja meg a korábbi rendszer-központú szervezeti nézőpontok mellé a felhasználó-központú szemléletet állítani. Az előbbi példáját jelentik az előre meghatározott információs rendszerek, például könyvtárak, adatbázisok szervezési elveinek értelmezései. Az utóbbi, inkább felhasználó-központú szemlélet példájául a felhasználók által ad hoc módon létrehozott címkék meghatározásának folyamata szolgálhat.

Szükség van arra is, hogy az információs műveltségi programok a valós igényeket szolgálják

ki és szakítsanak az egy kaptafára készült programokkal, amelyek jelenleg gyakoriak, viszont zártkörűségük, egyformaságuk és változatlanóságuk okán homlokegyenest ellenkeznek a Web 2.0 elveivel.

Az információs műveltségi programokat általában úgy alakítjuk ki, hogy figyelembe vehessük a valóság különböző és gyakran egymásnak ellentmondó verzióit. Ugyanakkor ezek a programok arra a feltevésre is épülnek, hogy az információs műveltségi képzés eredményeként a felhasználók valamilyen lineáris értelmezés és értékelés nyomán képesek valamely egységesített igazság megtalálására. Ismeretelméleti szempontból ez azt jelenti, hogy egy adott jelenség gyökere egyetlen, „helyes” feltételezésen alapul. Ezzel a pozitivista vélelemmel szemben, mai környezetét figyelembe véve, az információs műveltség nem fogható fel úgy, mint fekete-fehér vagy szigorú szabályok által vezérelt folyamat. Felmerül ugyanis annak a kérdése, hogy lehetséges-e eleve meghatározni, hogy melyek a legjobb információk és információforrások, vagy stratégiák egy-egy információkeresési probléma megoldására. Ennek kapcsán megkérdezhettük, hogy mindig jobb-e a formális kommunikációs csatornák, mint az informálisak? Kétségtelen, hogy nem, ezért az IM programoknak fel kell adniuk jelenlegi, korlátok közé szorított személtüket, amely csak egyetlen helyes választ vagy egyetlen, a helyes válaszhoz vezető utat ismer. Inkább bepillantást kell engednünk azoknak az összetett rétegeknek a sokféleségébe, amelyekből információs világunk áll. Ennek megfelelően az információs műveltség kompetenciáinak sorában előkelő helyet kell, hogy elfoglaljon az a képesség, hogy különböző közösségek többféle perspektíváját és alternatíváit tudjuk figyelembe venni. Nemcsak információk gyűjtéséről van tehát szó, hanem saját távlatok kialakításáról, új meglátásokról.

Az IM és IM 2.0 közötti különbségtétel másik kérdése az információs műveltségi programok kitágulása. Ez a folyamat a felhasználóképzéssel kezdődött, amelynek korai szakaszában a

könyvtári rendszer és a könyvtárban elérhető források hatékony használata állt a középpontban, így az oktatás lehetséges témáinak listája meglehetősen állandó volt. Ez a lista aztán fokozatosan kibővült azokkal a forrásokkal, amelyek nem kizárólag a könyvtárakban találhatóak, vagy nem szigorúan vett könyvtári források. Az IM aztán már túllépett a könyvtárak falain és az információs világ lehető legtöbb helyét igyekezett magába foglalni. Mindazonáltal ezeket a programokat az „ideális”, a „megfelelő” és a „legitim” helyek eszméje jellemezte és az ilyen helyeket részesítették előnyben. Olyannak tekintették őket, mint amelyek szükségesek a megfelelő információkeresési stratégiák kialakításához, mivel nagyfokú a strukturáltságuk és az információ-visszakeresést támogatják.

Az IM 2.0 megköveteli a fogalom kibővítését azzal, hogy magába foglalja a Web 2.0-s információs tereket. Ezek – bár informálisak és nincsenek jól definiálva – megfelelőek lehetnek kutatási és oktatási célokra. Tegyük hozzá, hogy nincs markáns határvonal az IM és az IM 2.0 terei között, bár a figyelem fókusza egyre inkább kitágul, így a stabil és strukturált terektől változékony és strukturálatlan felé nyit.

A felhasználói részvétel filozófiája eredményeként maga a Web 2.0 is a tanulóközösségek elterjedését segíti elő. Ezeket intenzív tudáselsajátítási tevékenység, az információ használata és megosztása jellemzi. Elutasítják azt az elméletet, hogy az információt egyéneknek kell megtalálnia és felhasználnia. Az információs műveltségnek el kell fogadnia mindezt, ezért fontos hangsúlyoznunk, hogy a Web 2.0 kontextusa új és egyedülálló könyvtári funkciókat generál. Az IM programok közvetett hatása az egyetlen útja annak, hogy az oktatási intézmények irányítsák, vagy befolyásolják tanulóiknak ezekben az új környezetekben tapasztalható információs viselkedését. Meg kell azonban változtatniuk tartalmukat. A formális és intézményi beágyazottságú eszközök (Pl. könyvtári katalógusok, tudományos adatbázisok vagy Boole-operátorok) helyett inkább a címkézésre, a megbízhatóságra, a

hitelességre és az információk bizalmas jellegére, valamint a tanulóközösségekhez kapcsolódó további kérdésekre kellene koncentrálniuk.

Az IM 2.0-t meghatározzák az oktatási módszerek is. Arról van szó, hogy az információs műveltségi képzés megvalósításához szükség van arra, hogy Web 2.0-s eszközöket használjunk méghozzá a programokba integrálva. Mindez szorosan kapcsolódik annak igényéhez, hogy valódi célközönség valós igényeit kielégítő programokat kínáljunk.

Végezetül érdemes megvizsgálnunk, hogy mi fog történni az információs műveltséggel a Web 3.0-s környezetben. Ahogy arról korábban szoltunk, az információs műveltséget mindig is meghatározta az aktuális információs környezet, amellyel együtt változik. Az viszont még a jövő zenéje, hogy lesz-e „Információs Műveltség 3.0”.

Jegyzetek

- 1 Association of College and Research Libraries. Information literacy and competency standards for higher education. 2004. <http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/standards/informationliteracycompetency.cfm> (2010. május 30.)
Magyarul: Az információs műveltség és kompetencia követelményrendszere a felsőoktatásban. Tömörítvény. In: Csik Tibor (szerk.) Információs műveltség és oktatásügy. Nemzetközi szemle. Budapest: Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, 2006. 86-98. <http://www.opkm.hu/download/lmOk.pdf> (2010. május 30.)
- 2 SUNDIN, Olof: Negotiations on information seeking expertise: a study of Web-based tutorials for information literacy. = Journal of Documentation, Vol. 64. 2008, No. 1, 24-44. p.
- 3 TUOMINEN, Kimmo: Information literacy 2.0. = Signum. Vol. 40 No. 5, 2007, 6-12. p.

Hódítanak az e-könyvek az Egyesült Államokban

Az Amazon értékesítési statisztikája szerint 2010 első félévében az előző év hasonló időszakához képest háromszor több e-könyvet adtak el az amerikai piacon.

Egy könyvvizsgáló cég felmérése szerint az USA-ban az idei év könyvpiaci részesedéséből 12%-ot tettek ki az e-könyvek, s karácsonyig ez az arány tovább nőhet.

Az e-könyvek felfutása összefüggésben van azzal is, hogy az áruház által kínált Kindle-olvasók ára jelentősen lecsökkent (189 dollárért árulják), továbbá azzal, hogy az e-könyvek egy része az okostelefonokon is olvasható.

(Forrás: http://index.hu/tech/2010/07/20/lenyomta_az_e-konyv_a nyomtatottat)

A K2 (Könyvtár 2.0) műhely szerkesztőket keres a Wikipédia átfésüléséhez

A Könyvtár 2.0 kísérleti műhely tagjai a magyar Wikipédia könyvtári támogatásán dolgoznak. Azt tervezik, hogy szerkesztői feladatokat vállaló könyvtári közreműködőkkel módszeresen átnézik az online enciklopédia magyar kultúrával és magyar tudománnyal foglalkozó szócikkeit, és javítják a hibákat, pótolják a hiányosságokat, ill. elkészítik az idegen nyelvű fordításokat.

A munkában olyan vállalkozó kedvű könyvtárosokra számítanak, akik tájékoztatói tapasztalataik birtokában vállalják a javítási, szerkesztési munkában való részvételt.

(Katalist, 2010. júl. 28. Tóth Máté felhívása alapján)